

בבית הדין הצבאי המחוזי
במחוז שיפוטי מטכ"ל
בפני:

אל"ם נועה זומר - שופטת

(ע"י ב"כ, סגן אריאלה סגל)

בעניין: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד מנחם שטאובר)

ח/XXX טוראי י' מ' ט'

החלטה

1. התביעה מבקשת את הארכת מעצרו של הנאשם, טור' י' ט' עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, בגין השתמטות בת 778 ימים. הסניגור מתנגד לכך, בטענה לקשיים מהותיים במסד הראייתי הלכאורי.

התשתית הראייתית הלכאורית

2. זימונו של הנאשם לשירות ביטחון נעשה עפ"י סעיף 12 לחוק שירות ביטחון, תשמ"ו – 1986, בצו שנשלח ביום 5.6.2014, והקורא אותו להתגייס ביום 25.1.2015. הסניגור טען אמנם כי בתעודת עובד הציבור הרלוונטית מופיע לצד חתימתה של החיילת שקראה לנאשם לשירות ושלחה את הצו התאריך "5.6.11". עם זאת, ניכר כי הצילום המצוי בתיק קטוע (ובמעמד הדיון, לא אותר עותק קריא יותר). צודקת התובעת בכך שתאריך הפקת הצו, המופיע בתעודת עובד הציבור – 2.6.2014 – תומך בטענה כי הספרה שנקטעה בצילום היא אכן 4, היינו כי התאריך המופיע לצד החתימה הוא "5.6.14". הצו נשלח לכתובתו הרשומה של הנאשם במשרד הפנים, רח' ספיר 2 אופקים. בכתובת זו נעצר לבסוף ע"י המשטרה הצבאית, והיא גם נמסרה על ידו ככתובתו, באמרה שמסר.

3. עיון בחומר מעלה כי לנאשם נשלחו שלושה זימונים לצו ראשון, במהלך החודשים ינואר-פברואר 2014, אליהם לא התייצב. הנאשם לא התייצב גם לצו רביעי שהוצא בעניינו, ואשר קרא לו לזימון ליום 13.3.2014 – אף שביום 26.2.2014 נוצר עמו, אישית, קשר טלפוני, במספר הטלפון הנייח שבביתו, והובהר לו כי עליו להגיע, לבל תוצא נגדו פקודת מעצר.

בחודש אפריל 2014 הועבר הנאשם לסטטוס של "בירור כתובת לפני פ"מ" ו"טיפול משטרה". בחודש דצמבר 2014 נערכה שיחה עם אביו של הנאשם, אשר טען (בניגוד לשיחה הנ"ל, שנערכה עם הנאשם עצמו, בקו הטלפון הנייח שבבית המשפחה) כי בנו נעלם כשנה ומחצה קודם לכן, כיוון שהידרדר לסמים, ולא עמד עמו בקשר משך כל התקופה. לשאלה, האם בני המשפחה "היו רוצים שיתגייס", היתה התשובה חיובית. ביום 30.1.2015 לא אושר גיוסו של הנאשם, על סמך נתונים אלה בלבד, והוחלט תחילה לנסות לאתרו באמצעות רשויות הרווחה בעיר אופקים.

בעקבות כך, נערך בירור מול משטרת ישראל, ממנו עלה כי הנאשם אינו מסובך בפלילים, וכן מול הגבי' יפה אדרי ממחלקת הרווחה באופקים – אשר מסרה, לפי הנכתב לאחר מספר ביקורים בביתו של הנאשם, כי התרשמה "שיכול להיות שמדובר בסיפור כיסוי". ביום 9.2.2015 ערכו גורמי מיטב שיחה עם בני משפחתו של הנאשם, אשר טענו כי הוא אינו נמצא בבית המשפחה, אינו לומד בישיבה, אינו בקשר עימם והם אינם יודעים היכן הוא נמצא. כאשר נשאלה אמו של הנאשם, האם אינה מודאגת ביחס לשלומו של בנה – ציינה כי הוא יוצר קשר מדי פעם. מעמדו כמשתמט גיוס הובהר לאם, וכך גם האפשרות העומדת בפניו להגיע ולהתגייס.

נוכח האמור, החליטה מפקדת לשכת הגיוס ב"ש, ביום 1.3.2015, לאשר את מעמדו של הנאשם כמשתמט גיוס בארץ.

4. ביום 17.3.2015, בעקבות ביקור נוסף בביתו, אף נודע כי בניגוד לפרטים שמסרה המשפחה בעבר, הנאשם אכן לומד בישיבה. המדובר, לפי המסמכים שהציג הסניגור, במוסדות "שער התורה" באשדוד, שם למד הנאשם בין התאריכים 1.9.2013 – 8.1.2017. ישיבה זו אינה מופיעה ברשימת הישיבות והכוללים אשר תלמידיהם זכאים לדחיית גיוס מצה"ל, כעולה מנספח ג'

להוראות קבע אכ"א מג 03-01 – "דחיית גיוס לתלמידי ישיבה ולחוזרים בתשובה".

5. הנאשם לא התייצב לצו הגיוס, ביום 25.1.2015. בשיחה עם אמו, יומיים לאחר מכן, אישרה האם כי הייתה מודעת למועד בו היה עליו להתגייס, אך שבה וטענה כי הקשר עמו רופף.

6. הנאשם עצמו, באמרתו, הכחיש את המיוחס לו, וטען כי למד כל העת בישיבה, תוך שביקר בביתו אחת לחמישה שבועות. לדבריו, לא ידע כי מחפשים אחריו. עם משפחתו הוא מצוי בקשר רופף, ולא קיבל צווים או שיחות טלפון כלשהן. היות שראש ישיבתו אמר כי הלומדים בישיבה אינם אמורים להתגייס, סבר כי אינו צריך להתגייס לצה"ל, ולא ידע כי עליו לפנות לרשויות בעניין זה. לתמיכה בטענה אחרונה זו, הציג הסניגור את מכתבו של המנהל הרוחני בישיבה, הרב אריה דוברוב, לפיו הנאשם פנה אליו בשאלה מה עליו לעשות – והוא מסר לו כי כבן ישיבה, הוא יכול להמשיך לשקוד על תלמודו, ואינו צריך להתגייס.

טיעוני הצדדים

7. טענתו העיקרית של הסניגור היא כי לא היה מקום לשימוש בסמכות החריגה של גיוס לפי סעיף 12 הנ"ל, בהינתן לימודיו של הנאשם בישיבה, משך כל התקופה. בירור פשוט של רשויות הגיוס היה מעלה זאת, ומחדלן לעשות כן עולה כדי פגיעה בזכויותיו החוקיות של הנאשם וצריך שיביא לשחרורו ממעצר. אדרבא, שיחה שערך כעת הסניגור עם הגב' אדרי ממחלקת הרווחה באופקים מעלה כי בניגוד לנטען במסמכי מיטב, היא לא ביקרה בבית ההורים ולא שוחחה עימם. כל שעשתה היה לפנות לרב עזרן, סגן ראש העיר הממונה על המגזר החרדי, אשר בדק את הדברים מול המשפחה ומסר לה כי הנאשם לומד בישיבה. הרב עזרן אישר את הדברים, במכתבו, וציין כי מן הברור שערך עלה גם כי הקשר בין הנאשם למשפחתו, באותה תקופה, היה רופף מאוד.

לדעת הסניגור, סתירת התשתית העובדתית עליה נסמכו רשויות הגיוס משמיטה את הקרקע תחת מהימנותן של כל יתר הראיות המנהליות שהביאו להכרזה על הנאשם כמשתמט, ולהוצאת צו הגיוס בעניינו. לכך מתווסף ספק במודעותו לדרישות הדין ביחס לקבלת הדחיה מגיוס, נוכח הדברים שנמסרו לו ע"י ראשי ישיבתו.

8. התביעה, לעומת זאת, הדגישה את ההליך הפרטני והמדוקדק בעניינו של הנאשם, לפני הוצאת צו הגיוס בעניינו, בהתאם לנהלי מיטב ולהוראות חוק שירות ביטחון.

דיון והכרעה

9. כידוע, בשלב הבחינה הראייתית הלכאורית, "בית המשפט שדן במעצר עד תום ההליכים אינו נדרש להכריע בשאלות של מהימנות ומשקל של עדויות, אלא מסתפק בבחינת השאלה האם קיימות סתירות או פרכות גלויות לעין, שיש בהן כדי לכרסם באופן ממשי בתשתית הראייתית הלכאורית" (בש"פ 726/16 אלחייק נ' מדינת ישראל, בסעיף 16 להחלטה (23.02.2016); בש"פ 4398/16 סבח נ' מדינת ישראל, בסעיף 8 להחלטה (26.06.2016)). משכך, הטענה בדבר סתירת הדברים המיוחסים לגב' אדרי בדבר ביקורים בביתו של הנאשם, ככזו המשליכה על מהימנות כלל הראיות המנהליות שעמדו בפני הפוקד, לפני הוצאת צו הגיוס, דינה להתברר בהליך העיקרי. בשלב הנוכחי, אין מקום לפקפק במהימנות הדברים שנרשמו מפי אביו של הנאשם, בחודש דצמבר 2014, לפיהם הוא אינו מצוי בקשר עמו על רקע הידרדרות לסמים. גרסה זו היא שנבדקה, הן מול משטרת ישראל והן מול הגב' אדרי, והופרכה, בטרם הוצא צו הגיוס – מה עוד שנערכה עם הנאשם שיחה טלפונית, במספר הנייח שבבית המשפחה, כעשרה חודשים קודם לכן. אף אם בפועל, למד הנאשם בישיבה משך התקופה, הרי כאמור לעיל ישיבה זו איננה מוכרת לצורך דחיית הגיוס, כאמור בהק"א הנ"ל ובסעיף 26כד לחוק שירות ביטחון; ואין חולק כי הנאשם לא עמד בתנאי כלשהו מבין התנאים המנויים בסעיף 26כג לחוק שירות ביטחון או בהק"א הנ"ל, לצורך קבלת הדחיה, ובכלל זה התייצבות לרישום ולבדיקה רפואית, או העברת תצהירים – שלו ושל ראש הישיבה בה הוא לומד - בדבר התקיימות התנאים לקבלת הדחיה.

10. טענתו הנוספת של הסניגור, בדבר ספק במודעות לנהלי קבלת הדחיה מגיוס, אף היא דינה להתברר בהליך העיקרי. לעניין זה, לא מצאתי כי במכתבו של המנהל הרוחני הרב דברוב יש כדי לכרסם בתשתית הלכאורית, כבר בשלב הדיוני הנוכחי. ראשית, אין מצויין במכתב המועד בו פנה הנאשם אל הרב דברוב בשאלה כיצד לנהוג ביחס למעמדו. שנית, ובניגוד לגרסת הנאשם באימרתו, כאילו כלל לא ידע כי עליו לפנות לרשויות בעניין זה – הרי במכתבו, מצויין הרב דברוב כי לדברי הנאשם "ידוע לו שצריך לסדר מעמד בן ישיבה ברשויות הצבא, והסדר דיחוי מהגיוס לצבא". דברים אלה מתיישבים עם ההבהרות החוזרות ונשנות בנושא, מטעם גורמי מיטב, לנאשם עצמו (בשיחה הטלפונית מחודש פברואר 2014) ולבני משפחתו, שגרסתם לגבי הקשר עמו לא הייתה עקבית. ענייננו שונה אפוא מזה המתואר בע"מ/16/104 **טור' גיל נ' התצ"ר** (2016), מה גם שבאותו מקרה נתגלו בעיות ראייתיות אחרות, לעניין הכתובת אליה נשלחו הצווים.

11. לאור האמור, נחה דעתי כי הוכחה תשתית ראייתית לכאורה לחוקיות הגיוס, נוכח קיומם של "מסמכים, המלמדים על בסיס ראייתי, ברמה המנהלית, לחוסר שיתוף פעולה של המועמד לגיוס ועל כך שעניינו נשקל על-ידי הגורמים המתאימים בלשכה, בהתבסס על חזקת תקינות פועלו של המנהל" (ע"מ/16/114 **טור' סעדה נ' התצ"ר**, בסעיף 11 להחלטה, והאסמכתאות שם (2016)).

12. הסניגור לא חלק על עילות המעצר מקום בו תוכח התשתית הראייתית ברמה הלכאורית. ואכן, הימנעותו של הנאשם, פעם אחר פעם, מלהתייבב לזימונים בעניינו ואף לצו הגיוס, עד למעצרו, בחלוף תקופה ממושכת בת כשנתיים וחודשיים, מקימה במלוא עוזן את עילות המעצר שעניינן החשש להימלטות מאימת הדין, העילה המניעתית והעילה הצבאית הייחודית (ראו, למשל, ע"מ/13/26 **טור' פחימה נ' התצ"ר** (2013)). משכך, הריני מורה על מעצרו של הנאשם, עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו. הקראה בתיק נקבעת בזה ליום 26.3.2017, שעה 9:00.

- **ניתנה היום, 20/03/2017, כ"ב באדר התשע"ז, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.**